

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/1/2014
Identifikačné číslo spisu:	5002898115
Dátum vydania rozhodnutia:	09.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5002898115.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci proti obžalovanému Ing. V. E., PhD. a spol., pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 a iné, na verejnom zasadnutí 9. júna 2015 v Bratislave o odvolaniach Krajského prokurátora v Žiline a obžalovaných Ing. V. E., Mgr. H. W. a Ing. V. D. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 6. mája 2013, sp. zn. 3 T 28/2002, takto

rozhodol:

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, d/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 sa napadnutý rozsudok z r u š u j e u obžalovaných Ing. V. E., PhD., Mgr. H. W. a Ing. V. D. v celom rozsahu.

S poukazom na § 261 Tr. por. sa tento rozsudok z r u š u j e aj u obžalovaného JUDr. V. J. v celom rozsahu.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. (v znení účinnom do 1. januára 2006) sa obžalovaní:

- Ing. V. E., PhD., nar. XX. X. XXXX v O., trvale bytom Q.,
- Mgr. H. W., nar. XX. X. XXXX v K., trvale bytom I.,
- Ing. V. D., nar. XX. januára XXXX v G., trvale bytom Z., t.č. bytom u F. V., P.,
- JUDr. V. J., nar. XX. P. XXXX v Q., bytom B.

podľa § 226 písm. b/ Tr. por. (v znení účinnom do 1. januára 2006)

o s l o b o d z u j ú

spod obžaloby Krajského prokurátora v Žiline z 28. októbra 2002, sp. zn. 1 Kv 27/99, a to obžalovaní Ing. V. E., PhD. a Mgr. H. W. pre skutok, ktorý bol právne kvalifikovaný ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 (v znení účinnom do 31. augusta 1999) Tr. zák. a obžalovaní Ing. V. D. a JUDr. V. J. pre skutok obžalobou právne kvalifikovaný ako pomoc k trestnému činu podvodu podľa § 10 ods. 1 písm. c/, § 250 ods. 1, 4 Tr. zák. (v znení účinnom do 31. augusta 1999), ktoré skutky mali spáchať tak, že

obv. Ing. V. E. a obv. H. W.

ako spoločníci a konatelia firmy Centrogel, s.r.o. Martin v úmysle obohatiť sa na škodu majetku štátu postupovali tak, že

v presne nezistený deň v mesiaci október alebo november 1997 Ing. V. E. za firmu Centrogel, s.r.o. Martin protiprávne podpísal so štatutárnym zástupcom riaditeľa Národného úradu práce OÚP Martin JUDr. V. J. dohodu č. FZ-98/10/96 o vytvorení 111 spoločensky účelných pracovných miest a poskytnutí návratného finančného príspevku vo výške 22,2 mil. Sk na tento účel, na ktorú fingovane uviedli dátum 12.12.1996, aby nemuseli rešpektovať platné ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/96 Z.z. o zamestnanosti, účinného od 1.1.1997 týkajúce sa podmienok a spôsobu poskytovania návratného finančného príspevku na vytvorenie pracovných miest a následne 20.11.1997 formou notárskej zápisnice č. NZ 134/97 s riaditeľom Národného úradu práce OÚP Martin Ing. V. D. podpísal aj záložnú zmluvu o zriadení záložného práva v prospech úradu práce v Martine, ktorému ponúkol na tento účel výrobné linky na mrazené krémy značky Mixmark 1000 a Mixmark 150, na ktorých však viazlo už skôr zriadené záložné právo iných veriteľov, pričom linka Mixmark 150 vôbec nebola vo vlastníctve firmy Centrogel, s.r.o. Martin; H. W. napriek tomu, že vedel o protiprávnosti uzatvorenia dohody č. FZ-98/10/96, v období od decembra 1997 do 15.1.1998 uskutočnil viaceré úkony smerujúce k realizácii podmienok stanovených predmetnou dohodou a k vytvoreniu formálnych predpokladov na jednorazové poukázanie 22,2 mil. Sk zo štátnych zdrojov v prospech firmy Centrogel, s.r.o. Martin, ktoré spočívali najmä v pokynoch na formálne uzatváranie pracovných zmlúv osôb evidovaných ako nezamestnané na Okresnom úrade práce Martin, ich následné prihlásenie do evidencie v príslušných štátnych inštitúciách a priznaní mzdy týmto pracovníkom, hoci práca im v skutočnosti nebola pridelená a naopak boli usmernení, aby do zamestnania nechodili;

týmto postupom Ing. V. E. a H. W. dosiahli, že 15.1.1998 z účtu Národného úradu práce OÚP Martin bola na účet firmy Centrogel s.r.o. Martin š. XXXXXXXXXX/XXXX, vedený vo B., protiprávne poukázaná suma 22,2 milióna Sk, pričom následne od 15. januára 1998 do 20.2.1998 H. W. dal pokyny na použitie a sčasti sám prevzal výberom pokladničnej hotovosti štátom poukázané finančné prostriedky tak, že tieto boli v prevažnej väčšine v rozpore s ich pôvodným určením v zmysle dohody použité na úhradu platieb za iné záväzky spoločnosti Centrogel, s.r.o. Martin, ktoré vznikli v čase pred 15.1.1998, pričom až doposiaľ zo sumy 22,2 mil. Sk spoločnosť Centrogel, s.r.o. Martin uhradila národnému úradu práce iba 3 splátky po 50.000,-Sk; uvedeným konaním obvinených Národnému úradu práce, Generálnemu riaditeľstvu Bratislava vznikla škoda vo výške najmenej 20.084.994,- Sk;

obv. Ing. V. D., obv. JUDr. V. J.

ako vedúci pracovníci národného úradu práce disponujúci organizátorskou, riadiacou a personálnou právomocou, každý samostatne v rámci svojej právomoci postupovali tak, že v úmysle obísť platné ustanovenia zákona č. 387/96 Z.z. o zamestnanosti, týkajúce sa podmienok a spôsobu poskytovania návratného finančného príspevku na vytvorenie pracovných miest (§ 18 ods. 2 písm. e/ § 95 cit. zákona) a s cieľom vyhovieť v tom čase už protiprávnej požiadavke konateľov firmy Centrogel, s.r.o. Martin Ing. V. E.

a H. W. na jednorazové vyplatenie čiastky 22,2 mil. Sk ako návratného príspevku, schváleného na tento účel pre firmu Centrogel, s.r.o. Martin v r. 1996 uzneseniami predstavenstva Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky č. 98/10/96 zo 7.10.1996 a č. 109/11/96 z 25.11.1996, v presne nezistený deň v mesiaci október alebo november JUDr. V. J. ako štatutárny zástupca Národného úradu práce OÚP Martin protiprávne podpísal s konateľom firmy Centrogel, s.r.o. Martin Ing. V. E. dohodu č. FZ 98/10/96 o vytvorení 111 spoločensky účelných pracovných miest a poskytnutí sumy 22,2 mil. Sk. firme Centrogel, s.r.o. Martin za podmienok v dohode uvedených, ktorú opatrili fingovaným dátumom 12.12.1996, Ing. V. D. ako riaditeľ Okresného úradu práce Martin, hoci vedel o antidatovaní dohody Č. FZ 98/10/96 a nemožnosti jej uzavretia podľa ustanovení vyhlášky č. 210/94 Z.z., vydal príkaz odborným pracovníkom Okresného úradu práce Martin Mgr. Y. Z. a prostredníctvom JUDr. V. J. aj O. B. k parafovaniu textu dohody za schvaľovateľa a spracovateľa, hoci títo pracovníci dohodu nepripravovali a s jej obsahom nesúhlasili, Ing. X. B. vo funkcii riaditeľa Národného úradu práce KÚP Žilina napriek vedomosti, že predmetná dohoda FZ 98/10/96 bola anti datovaná a teda na jednorazové

vyplatenie príspevku nie je právny nárok 2.12.1997 predložil svoju požiadavku a požiadavku OÚP Martin v prospech firmy Centrogel, s.r.o. Martin generálnemu riaditeľovi NÚP v Bratislave, pričom v dôsledku takéhoto konania Ing. V. D., JUDr. V. J. a Ing. X. B. bolo firme Centrogel, s.r.o. Martin štátom 15.1.1998 jednorazovo vyplatených 22,2 mil. Sk, hoci v skutočnosti na vyplatenie tejto sumy zákonné podmienky splnené neboli, čím firmu Centrogel, s.r.o. Martin o túto sumu neoprávnene na úkor štátu obohatili,

pretože tieto skutky nie sú trestným činom.

Podľa § 256 Tr. por. (v znení účinnom do 1. januára 2006) odvolanie krajského prokurátora sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo 6. mája 2013, sp. zn. 3 T 28/2002, boli obžalovaní Ing. V. E. a Mgr. H. W. uznaní za vinných v bode 1/ z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. a obžalovaní Ing. V. D. a JUDr. V. J. (u ktorého označený rozsudok nadobudol právoplatnosť na súde prvého stupňa) v bode 2/, z pomoci k trestnému činu podvodu podľa § 10 ods. 1 písm. c/, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

1) obžalovaní Ing. V. E. a Mgr. H. W., ako spoločníci a konatelia firmy Centrogel, s.r.o. Martin v úmysle obohatiť sa na škodu majetku štátu postupovali tak, že

v presne nezistený deň v mesiaci október alebo november 1997 Ing. V. E. za firmu Centrogel s.r.o. Martin protiprávne podpísal so štatutárnym zástupcom riaditeľa Národného úradu práce OÚP Martin JUDr. V. J. dohodu č. FZ-98/10/96 o vytvorení 111 spoločensky účelných pracovných miest a poskytnutí návratného finančného príspevku vo výške 22,2 mil. Sk na tento účel, na ktorú fingovane uviedli dátum 12.12.1996, aby nemuseli rešpektovať platné ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/96 Z.z. o zamestnanosti, účinného od 1.1.1997 týkajúce sa podmienok a spôsobu poskytovania návratného finančného príspevku na vytvorenie pracovných miest a následne 20.11.1997 formou notárskej zápisnice č. NZ 134/97 s riaditeľom Národného úradu práce OÚP Martin Ing. V. D. podpísal aj záložnú zmluvu o zriadení záložného práva v prospech úradu práce v Martine, ktorému ponúkol na tento účel výrobné linky na mrazené krémy značky Mixmark 1000 a Mixmark 150, na ktorých však viazlo už skôr zriadené záložné právo iných veriteľov, pričom linka Mixmark 150 vôbec nebola vo vlastníctve firmy Centrogel, s.r.o. Martin; H. W. napriek tomu, že vedel o protiprávnosti uzatvorenia dohody č. FZ-98/1 0/96, v období od decembra 1997 do 15.1.1998 uskutočnil viaceré úkony smerujúce k realizácii podmienok stanovených predmetnou dohodou a k vytvoreniu formálnych predpokladov na jednorázové poukázanie 22,2 milióna Sk zo štátnych zdrojov v prospech firmy Centrogel, s.r.o. Martin, ktoré spočívali najmä v pokynoch na formálne uzatváranie pracovných zmlúv osôb evidovaných ako nezamestnané na Okresnom úrade práce Martin, ich následné prihlásenie do evidencie v príslušných štátnych inštitúciách a priznaní mzdy týmto pracovníkom, hoci práca im v skutočnosti nebola prideľovaná a naopak boli usmernení, aby do zamestnania nechodili;

týmto postupom Ing. V. E. a H. W. dosiahli, že 15.1.1998 z účtu Národného úradu práce OÚP Martin bola na účet firmy Centrogel s.r.o. Martin č. XXXXXXXXXX/XXXX, vedený vo B., protiprávne poukázaná suma 22,2 milióna Sk, pričom následne od 15.1.]998 do 20.2.1998 H. W. dal pokyny na použitie a sčasti sám prevzal výberom pokladničnej hotovosti štátom poukázané finančné prostriedky

tak, že tieto boli v prevažnej väčšine v rozpore s ich pôvodným určením v zmysle dohody použité na úhradu platieb za iné záväzky spoločnosti Centrogel, s.r.o. Martin, ktoré vznikli v čase pred 15.1.1998, pričom až doposiaľ zo sumy 22,2 miliónov Sk spoločnosť Centrogel, s.r.o. Martin uhradila národnému úradu práce iba 3 splátky po 50.000,- Sk:

uvedeným konaním obžalovaných Národného úradu práce. Generálnemu riaditeľstvu Bratislava vznikla škoda vo výške najmenej 20.084.994,- Sk. čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 666.699.66 Eur:

2) obžalovaní Ing. V. D. a JUDr. V. J.

ako vedúci pracovníci národného úradu práce disponujúci organizátorskou riadiacou a personálnou právomocou, každý samostatne v rámci svojej právomoci postupovali tak, že v úmysle obísť platné ustanovenia zákona č. 387/96 Z.z. o zamestnanosti, týkajúce sa podmienok a spôsobu poskytovania návratného finančného príspevku na vytvorenie pracovných miest (§ 18 ods. 2 písm. el. § 95 citovaného zákona) a s cieľom vyhovieť v tom čase už protiprávnej požiadavke konateľov firmy Centrogel, s.r.o. Martin Ing. V. E. a H. W. na jednorazové vyplatenie čiastky 22,2 milióna Sk ako návratného príspevku, schváleného na tento účel pre firmu Centrogel, s.r.o. Martin v roku 1996 uzneseniami predstavenstva Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky č. 98/10/96 zo 7.10.1996 a č. 109/11/96 z 25.11.1996. v presne nezistený deň v mesiaci október alebo november JUDr. V. J. ako štatutárny zástupca Národného úradu práce OÚP Martin protiprávne podpísal s konateľom firmy Centrogel, s.r.o. Martin Ing. V. E. dohodu Č. FZ 98/10/96 o vytvorení 111 spoločensky účelných pracovných miest a poskytnutí sumy 22.2 milióna Sk firme Centrogel s.r.o. Martin za podmienok v dohode uvedených, ktorú opatrili fingovaným dátumom 12.12.1996. Ing. V. D. ako riaditeľ Okresného úradu práce Martin, hoci vedel o antedatovaní dohody Č. FZ 98/10/96 a nemožnosti jej uzavretia podľa ustanovení vyhlášky č. 210/94 Z.z., vydal príkaz odborným pracovníkom Okresného úradu práce Martin Mgr. Y. Z. a prostredníctvom JUDr. V. J. aj O. B. k parafovaniu textu dohody za schvaľovateľa a spracovateľa, hoci títo pracovníci dohodu nepripravovali a s jej obsahom nesúhlasili.

Za to boli odsúdení:

1/ Ing. V. E. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého mu bol podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. podmieniene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

2/ Mgr. H. W. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.
Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. (v znení účinnom do 1. januára 2006) mu bol výkon tohto trestu podmieniene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

3/ Ing. V. D. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.
Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. (v znení účinnom do 1. januára 2006) mu bol výkon tohto trestu podmieniene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

4/ JUDr. V. J. § 250 ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.
Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. (v znení účinnom do 1. januára 2006) mu bol výkon tohto trestu podmieniene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie krajský prokurátor v neprospech obžalovaných Ing. V. E. a Mgr. H. W. a obžalovaní

Ing. V. E. , Mgr. H. W. a Ing. V. D..

Krajský prokurátor v Žiline obmedzil podané odvolanie na výrok o treste týkajúci sa obžalovaných Ing. V. E. a Mgr. H. W.. Uviedol v ňom, že ani značný časový odstup od spáchania trestného činu neodôvodňuje v prípade oboch obžalovaných uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a s tak krátkou dobou podmieneného odkladu výkonu trestu. Bolo potrebné dôsledne prihliadať na povahu ich účasti na spáchanom trestnom čine, na vysokú spoločenskú nebezpečnosť trestného činu, kde výška spôsobenej škody niekoľkonásobne prevyšuje minimálny kvalifikačný znak škody veľkého rozsahu v zmysle § 89 ods. 13 Tr. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2005, postoj obžalovaných k spáchanému trestnému činu a u obžalovaného Mgr. H. W. aj na mieru jeho subjektívneho pričinenia na dĺžke súdneho konania, ktorú nemožno označiť za obvyklú. U oboch obžalovaných vyššieuvedené okolnosti odôvodňujú skôr uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody, rešpektujúc pritom uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za daný trestný čin.

Napriek evidentnému zohľadneniu subjektívneho pričinenia obžalovaného Ing. V. D. na dĺžku trestného konania pri dĺžke mu uloženej skúšobnej doby podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody nemožno považovať za korektné, aby jednému z dvoch hlavných aktérov trestného činu, obžalovanému Ing. V. E. bol uložený nižší trest v podobe stanovenia kratšej skúšobnej doby v porovnaní so skôr uvedeným obžalovaným.

Prokurátor ďalej poukázal na to, že výroková časť rozsudku je v čiastočnom rozpore s jeho odôvodnením. Krajský súd použitie mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. odôvodnil okolnosťami prípadu, na druhej strane však konštatuje, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a jej zodpovedajúcej praxi Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky značný časový odstup od spáchania deliktu má vplyv na určenie stupňa spoločenskej nebezpečnosti konania páchatel'ov. Odôvodňovanie určovania stupňa spoločenskej nebezpečnosti konania páchatel'ov časovým odstupom od spáchania deliktu však skôr odôvodňuje využitie materiálneho korektívu vyplývajúceho z ustanovenia § 88 zák. č. 140/1961 Zb. Krajský súd sa mal preto v odôvodnení rozsudku jasne vysporiadať s tým, ktorú skutočnosť považuje za rozhodnú pre uloženie trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu.

Obžalovaní úmyselnou trestnou činnosťou získali majetkový prospech, a preto sú splnené zákonné podmienky aj na uloženie peňažného trestu.

Z uvedených dôvodov krajský prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok u obžalovaných Ing. V. E. a Mgr. H. W. zrušil vo výroku o treste a aby vo veci rozhodol sám tak, že každému z nich uloží primeraný nepodmienený trest odňatia slobody a prípadne aj peňažný trest.

Zástupkyňa generálneho prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla odvolaniu krajského prokurátora vyhovieť a odvolania obžalovaných zamietnuť ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. (v znení účinnom do 1. januára 2006).

Obžalovaný Ing. V. E. v rozsiahlom odvolaní prostredníctvom obhajcov namietal správnosť všetkých výrokov prvostupňového rozsudku, ktoré sa ho dotýkajú. Vyčítal krajskému súdu nerešpektovanie ustanovenia § 2 ods. 5 Tr. por., prikazujúceho mu náležite zistiť skutkový stav a tiež jednostranné hodnotenie dôkazov v jeho neprospech, v nesúlade s právnou a vecnou logikou. Poukázal na okruh dôkazov vylučujúcich správnosť záveru o antedatovaní dohody z 12. decembra 1996, č. FZ 98/10/96. V tejto súvislosti upriamil pozornosť najmä na rozsudok Okresného súdu Martin zo 16. decembra 2000, sp. zn.

5 C 153/00, ktorý nespochybnil platnosť dohody z 12. decembra 1996, ale práve na základe tejto dohody rozhodol o povinnosti spoločnosti Profigel s.r.o. Martin zaplatiť Národnému úradu práce sumu, ktorá bola predmetom návratného príspevku poskytnutého právnenému predchodcovi uvedenej

spoločnosti (Centrogelu s.r.o. Martin). V označenom občianskosúdnom konaní to nespochybnili ani bývalí riaditelia Národného úradu práce, svedkovia Ing. H. a Ing. B.. Predmetný civilný spis rozbieja základ tvrdení úradníkov úradu práce, lebo tí istí pracovníci sa nedomáhali úhrady dlžnej sumy na základe neplatného právneho úkonu, či právneho dôvodu, ktorý odpadol v zmysle § 451 Obč. zákonníka alebo náhrady škody, ale tvrdili, že dohoda z 12. decembra 1996 je platný právny úkon a žalované bolo, že spoločnosť nesplnila záväzok porušením podmienky splatnosti a zamestnania pracovníkov.

Krajský súd sa nevysporiadal s tým, že tie isté osoby v rôznych konaniach (trestnom a civilnom) vypovedali rozdielne, ani s tým, že k údajne antedatovanej dohode boli prijaté štyri dodatky, pričom nesprávne preferoval svedecké výpovede a v nich obsiahnuté názorové polemiky pred listinnými dôkazmi, s ktorými sú v rozpore. Obžalovaný uplatnil (prostredníctvom obhajkyne JUDr. Mišíkovej) zásadnú námietku spočívajúcu v tom,

že prvostupňový súd v identických veciach jeho a Ing. B. na základe analogických skutkových zistení rozhodol s diametrálne odlišným výsledkom, čo nijako neodôvodnil. Napadnutý rozsudok je tak v rozpore s ústavným princípom právnej istoty a porušuje právo

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Diametrálne odlišná rozhodovacia prax o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná. V tejto spojitosti obžalovaný poukázal na konkrétne plenárne rozhodnutia a nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky. Podľa zastavujúceho uznesenia vo vzťahu k Ing. X. B. opierajúceho sa o listinné dôkazy dohoda, ktorú podľa napadnutého rozsudku bola antedatovaná, musela existovať

už na prelome rokov 1996 - 1997. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že krajský súd nerovnako vyhodnotil tú istú skutkovú otázku a poprel vlastný právny názor, ktorý mal v prípade Ing. B.. Obžalovaný Ing. E. poukázal aj na ďalšie dôkazy, s ktorými

sa krajský súd nevysporiadal, a ktoré takisto vylučujú záver o antedatovaní dohody

z 12. decembra 1996, menovite na výpoveď svedka Ing. X. B. na hlavnom pojednávaní 16. marca 2004, uznesenie predstavenstva NÚP z 20. marca 1997, záznam o vykonaní kontroly GR NÚP týkajúci sa kontroly na OÚP Martin, výsluch svedka J. O. zo 7. októbra 1999, výsluch svedka Ing. Q. H., výsluch svedka RNDr. S., správu MPSV a R SR o výkone štátneho dozoru zo 7. apríla 1999 a interné oznámenie OÚP Martin z 9. decembra 1996 od JUDr. J., štatutárneho orgánu OÚP Martin pre útvar APZ zo dňa 11. decembra 1996, ktoré preukazuje príkaz na uzatvorenie dohody v termíne do 15. decembra 1996 v nadväznosti na prijaté uznesenie FZ SR

z 27. novembra 1996 a príkazný list FZ SR, doručený OÚP Martin 5. decembra 1996. Konštatovanie súdu, že dohoda nebola zaevidovaná, nemá racionálny základ, lebo v roku 1996 nebola vedená žiadna centrálna evidencia dohôd. Vyslovené pochybnosti prvostupňového súdu vo vzťahu k podnikateľskému zámeru s tým, že neboli dosiahnuté žiadne výsledky nie sú dôvodné, pretože konal s vážnym úmyslom vybudovať výrobnomraziarenský komplex, o čom svedčí aj vypracovaný projekt. Pokiaľ ide o použitie prostriedkov, len teoreticky možno uvažovať o správnoprávnej zodpovednosti. Bol viazaný termínom realizácie a úrad práce meškal viac ako trinásť mesiacov, preto musel vynaložiť iné prostriedky ešte pred poskytnutím príspevku, pričom doložil presnú špecifikáciu použitých prostriedkov. Všetky dispozičné úkony po poskytnutí príspevku robil spoluobžalovaný W.. V dôsledku porušenia povinnosti zo strany úradu práce vytvorenie 111 spoločensky účelných pracovných miest nebolo možné v pôvodnom termíne do 31. decembra 1997. V jeho neprospech nebolo možné hodnotiť existenciu zálohu pre viacerých veriteľov a to s poukazom na ustanovenie § 151a Obč. zákonníka a ani prevod predmetu zálohu, lebo ako 100% vlastník spoločnosti bol oprávnený s linkou nakladať podľa § 123 Obč. zákonníka. Krajský súd pochybil aj v tom, keď nesprávne vyhodnotil výsledky právnej pomoci, vyžiadanej

od Talianskej republiky v zmysle zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. septembra 2006. Za nesprávne považuje závery na strane 64 a 65 napadnutého rozsudku, v zmysle ktorých mu muselo byť zrejmé od začiatku rokovaní s A., že úver jeho spoločnosti poskytnutý nebude a že označená talianska banka mala zámer poskytnúť úver priamo B. na základe jej písomnej žiadosti, ako aj to, že od októbra 1997 neprebíhali žiadne konkrétne rokovania. Ako to vyplýva zo zadovážených dôkazov, úverová ponuka zanikla až 2. júna 1999. V tejto spojitosti je namieste otázka, načo by

zabezpečovali hmotná investičný majetok a kupovali taliansku technológiu, ak by to mali robiť v podvodnom úmysle.

V dôsledku porušenia práva na spravodlivé súdne konanie prekročením primeranej lehoty na prerokovanie veci (lehoty šesť rokov podľa štrasburskej judikatúry) tým, že trestné stíhanie bez jeho zavinenia trvalo trinásť rokov malo byť trestné stíhanie proti nemu s poukazom na rozhodovaciu prax ESĽP (napr. Eckle proti Spolkovej republike Nemecko) zastavené.

Obžalovaný Ing. E. v odvolaní zároveň podal vyjadrenie k odvolaniu krajského prokurátora, v ktorom toto odvolanie označil za nedôvodné.

V trestnom stíhaní proti nemu došlo k porušeniu článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, zakotvujúceho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Od vznesenia obvinenia uplynulo viac ako pätnásť rokov a od spáchania skutku osemnásť rokov. Uložený trest nadobúda charakter odopretia spravodlivosti. Účel trestu nemožno už dosiahnuť žiadnym trestom, tobôž nie nepodmienečným trestom odňatia slobody. Uloženie akejkoľvek sankcie by neobstálo v tzv. teste proporcionality aplikovanej sankcie.

V uvedených dôvodov obžalovaný Ing. V. E. navrhol, aby odvolací súd podľa § 258 ods. 1 písm. a/, resp. aj podľa písm. b/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 napadnutý rozsudok zrušil a aby ho podľa § 226 písm. b/ Tr. por. oslobodil spod obžaloby. Odvolanie krajského prokurátora navrhol zamietnuť ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por.

Obžalovaný Mgr. H. W. namietal správnosť zistenia skrutkového stavu, pričom v ďalšom odkázal na svoju záverečnú reč na hlavnom pojednávaní. Tam uviedol, že nekonal v podvodnom úmysle. Dohodu z 12. decembra 1996 považoval za pravú a snažil sa ju plniť. Nebol vykonaný žiadny dôkaz, z ktorého by vyplynula jeho vedomosť o antedatovaní zmluvy. Jeho konanie by bolo možné označiť za podvodné iba vtedy, ak by spolu s Ing. E. nemali v úmysle vytvoriť pracovné miesta a chceli by len vylákať návratný finančný príspevok a použiť ho pre vlastnú potrebu. O tom, že mali v úmysle pracovné miesta vytvoriť a opäť pracovníkov zamestnať svedčí preukázaná snaha zakúpiť výrobné linky a získať na ich zakúpenie bankový úver v zahraničí. Poskytnutý príspevok nebol použitý pre súkromnú spotrebu, ale výlučne na úhradu nákladov spoločnosti Centrogel s.r.o. Martin. Krajský súd nekriticky prevzal výsledky kontroly úradu práce, ktoré v zjavnom rozpore s jediným logicky možným výkladom dohody, uznal za oprávnené použité len tie finančné prostriedky, ktoré boli na vytvorenie pracovných miest použité až po vyplatení príspevku, pričom tento mohol byť vyplatený až po vytvorení a obsadení pracovných miest. Keby súd neprijal tento tautologický nezmysel, musel by prijať dôkazy o finančných prostriedkoch vynaložených na vytvorenie nových pracovných miest pred dátumom poskytnutia príspevku a urobiť záver o refundácii už skôr vynaložených nákladov. Snaha o rozšírenie výroby a s tým spojené zriadenie nových pracovných miest nebola predstieraná. Politický tlak, naň nadväzujúca mediálna kampaň a následné aktivity finančnej polície viedli k takému zneisteniu všetkých do úvahy prichádzajúcich partnerov, že sa zámery nepodarilo uskutočniť.

Žiadal preto napadnutý rozsudok podľa § 258 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 zrušiť a z dôvodu uvedeného v § 226 písm. b/ Tr. por. oslobodiť ho spod obžaloby a odvolanie prokurátora zamietnuť ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por.

Obžalovaný Ing. V. D. v odvolaní odôvodnenom prostredníctvom obhajcu rovnako ako obžalovaný Ing. V. E. poukázal na porušenie ustanovenia § 2 ods. 5 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006. Na podklade vykonaných dôkazov je existencia dohody z 12. decembra 1996 nespochybniteľná. Obžalovaný v tejto spojitosti namietal závery krajského súdu na str. 12 a 13 napadnutého rozsudku a podobne ako obžalovaný Ing. E. poukázal ako na dôkaz opaku na rozsudok Okresného súdu Martin vo veci 5 C 153/00, a ďalšie dôkazy, ktoré sú menovite uvedené v odvolaní spoluobžalovaného Ing. E.. Pokiaľ ide o svedkov W., Z. a B., ani jeden z nich žiadnemu

kontrolnému orgánu neuviedli nič o nútení k niečomu.

Čo sa týka interného oznámenia, vyslovuje zásadný nesúhlas s názorom prvostupňového súdu, že nemožno zistiť, kedy bolo interné oznámenie z 9. decembra 1996 vytvorené, lebo jeho existencia a časová súvislosť je zapísaná v protokole pošty a existuje aj výpoveď vtedajšej sekretárky, svedkyne F., ktorá vo svojej výpovedi potvrdila, že ho 11. decembra 1996 odovzdala vedúcej oddelenia APZ (aktívnej politiky zamestnanosti) Ing. W.. Jeho obhajobu, že nedošlo k antedatovaniu dohody potvrdzuje aj to, že 2. januára 1997 museli byť odovzdané pečiatky Okresného úradu práce Martin používané do 31. decembra 1996 a že odvtedy boli používané pečiatky s názvom Národný úrad práce, Okresný úrad práce Martin. V tomto smere navrhol doplniť dokazovanie vyžiadaním protokolu o odovzdaní pečiatok. Ďalej poukázal na to, že aplikácia ustanovenia

§ 133 zák. č. 387/1996 Z.z. bola v súvislosti s predmetnou dohodou nespochybniteľná, pričom právne názory svedkyne X. I., ktoré prevzal krajský súd, sú nesprávne.

K zrušeniu uznesenia FZ SR 109/11/96 z 25. novembra 1996, ktorým bol schválený príspevok pre spoločnosť Centrogel s.r.o. Martin nedošlo, je relevantné, rovnako ako aj uznesenie z 20. marca 1997. Keďže toto uznesenie má konštitutívny charakter, vznik právneho vzťahu medzi príslušným úradom práce a zamestnávateľom nebol závislý na uzatvorení dohody.

Z uvedených dôvodov aj obžaloby Ing. V. D. navrhol podľa § 258 ods. 1 písm. a/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 napadnutý rozsudok zrušiť a oslobodiť ho z dôvodu uvedeného v § 226 písm. b/ Tr. por. a zamietnuť ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací postupujúc podľa prechodného ustanovenia § 564 ods. 4 Tr. por. (Trestného poriadku - zákona č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, účinného od 1. januára 2006), podľa ktorého vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, t.j. pred 1. januárom 2006, vykoná konanie príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov a konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu najvyšší súd podľa doterajších predpisov, teda podľa zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok), preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. (účinného do 1. januára 2006) zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohli jednotliví odvolatelia podať odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na eventuálne chyby, ktoré neboli odvolaniami vyčítané.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že dôvodnými sú odvolania obžalovaných Ing. V. E., Mgr. H. W. a Ing. V. D., a že je potrebné uplatniť inštitút beneficio cohesionis (dobrodenie v súvislosti) upravený v ustanovení § 261 Tr. por. u právoplatne odsúdeného JUDr. V. J., ktorý odvolanie proti prvostupňovému rozsudku nepodal a tiež to, že odvolanie podané krajským prokurátorom nie je dôvodné.

Úvodom treba uviesť, že v posudzovanej veci už raz rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (v podstatne inom zložení senátu v porovnaní s aktuálnym rozhodovaním), keď uznesením z 27. septembra 2006, sp. zn. 2To 52/2004, na neverejnom zasadnutí podľa § 258 ods. 1 písm. b/, c/, d/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 zrušil na odvolanie krajského prokurátora a obžalovaných Ing. V. E., Mgr. H. W., Ing. V. D. a JUDr. V. J. v celom rozsahu rozsudok Krajského súdu v Žiline z 22. marca 2004, sp. zn. 3 T 28/02, ktorým boli obžalovaní

Ing. V. E. a Mgr. H. W. uznaní za vinných z trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 a odsúdení na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov (každý z nich) a obžalovaní Ing. V. D. a JUDr. V. J. z trestného činu porušovania záväzných pravidiel hospodárskeho styku spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 127 ods. 1 Tr. zák. a odsúdení na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva)

roky a podľa

§ 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátil Krajskému súdu v Žiline s príkazom, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Krajský súd po vrátení veci doplnil dokazovanie v intenciách zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu, ovšem pochybil, keď obžalovaných uznal za vinných z trestných činov uvedených v napadnutom rozsudku.

Tento názor platí napriek správne zisteniu prvostupňového súdu, že došlo k antedatovaniu dohody č. FZ-98/10/96 z 12. decembra 1996, v dôsledku čoho

bol spoločnosti Centrogel s.r.o. Martin nesprávne poskytnutý návratný príspevok

na vytvorenie spoločensky účelných pracovných miest ešte podľa vyhlášky MPSVaR SR

č. 210/1994 Z.z., ktorou sa určoval postup a podrobnejšie podmienky pri vytváraní spoločensky účelných pracovných miest, hoci pre neexistenciu písomnej dohody uzavretej

do konca roka 1996 jej mohol byť poskytnutý príspevok v podstatne nižšej výške (k tomu pozri podrobné dôvody na strane 8 prvostupňového rozsudku) len podľa právnej úpravy účinnej od 1. januára 1997 (zák. č. 387/1996 Z.z.). Toto zistenie ako bude uvedené neskôr však odôvodňovalo iné právne posúdenie konania obžalovaných v porovnaní s použitou právnou kvalifikáciou v napadnutom rozsudku.

Odvolacie námietky obžalovaných, že písomná dohoda z 12. decembra 1996 je reálna a že nebola vytvorená až za existencie novej, z pohľadu možnosti poskytnutia príspevku nepriaznivejšej právnej úpravy v porovnaní s vyhláškou č. 410/1994 Z.z. sú podľa zistenia odvolacieho súdu v podstate opakovaním ich obhajoby a odvolacích námietok, s ktorými

sa už vysporiadal najvyšší súd v zrušujúcom uznesení z 27. septembra 2006. Keďže v tejto otázke nedošlo k zmene dôkaznej situácie (uvedenú okolnosť - antedatovanie zmluvy považoval odvolací súd za spoľahlivo preukázanú) z hľadiska zabránenia duplicity v argumentácii odvolacieho súdu najvyšší súd zásadne odkazuje na dôvody uvedeného v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu pričom ich dopĺňa ešte o nasledovné:

Schválenie návratného príspevku bývalým Fondom zamestnanosti (FZ) samo osebe nezakladalo právo na poskytnutie príspevku, ale predstavovalo iba nevyhnutný predpoklad možnosti uzavretia písomnej dohody podľa § 4 ods. 1 vyhlášky č. 410/1994 Z.z., ktorá upravovala práva a povinnosti medzi poskytovateľom a prijímateľom finančného príspevku. Existencia zastavujúceho uznesenia Krajského súdu v Žiline zo 16. decembra 2002 vo vzťahu k Ing. X. B., ktorého správnosť nemožno v tomto konaní skúmať automaticky nemôže znamenať nesprávnosť skutkových zistení v predmetnej veci. Treba ale pripustiť skutkový rozpor, a to z hľadiska odôvodnenia zastavujúceho uznesenia vo vzťahu k vzniku dohody z 12. decembra 1996. Toto zistenie však nemôže mať také ústavnoprávne dôsledky ako to naznačuje odvolanie obžalovaného Ing. V. E.. Zásadne preto, že nešlo o riešenie právnej otázky ale o skutkovú okolnosť, a preto nemôže platiť, že súd na základe analogických skutkových zistení (tu ide o diametrálne odlišné skutkové zistenia) rozhodol s odlišným výsledkom. K zastaveniu trestného stíhania vo vzťahu k Ing. X. B. došlo z dôvodu uvedeného v § 172 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006, t.j. z dôvodu nedokázania, že žalovaný skutok spáchal obvinený, teda nie preto, že sa nestal skutok, ktorý bol predmetom trestného stíhania, resp. že tento nie je trestným činom. Vzhľadom na uvedené sa nemôže odvolací súd stotožniť s názorom odvolateľa

Ing. V. E., že napadnutý rozsudok je v rozpore s ústavou chráneným princípom, právnej istoty a porušuje právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Dôkazom o neantedatovaní zmluvy nie je ani právoplatný rozsudok Okresného súdu Martin zo 16. decembra 2000, sp. zn. 5 C 153/00, pretože tento neskúmal otázky, ktoré boli predmetom trestného konania preto, že navrhovateľ v tomto konaní (zrejme z pragmatických dôvodov, čo sa týka dĺžky konania) nenamietal platnosť právneho úkonu, ale porušenie zmluvného záväzku.

Z hľadiska riešenia nastolenej otázky sú podstatné výpovede svedkov Z. a B. o vierohodnosti výpovedí,

ktorých niet žiadneho dôvodu pochybovať. Tlak

na nich ako o tom vypovedali a obavy z možnej straty pracovného miesta zrozumiteľne vysvetľujú aj obžalovaným Ing. D. v odvolaní zdôrazňované ich mlčanie pred kontrolnými orgánmi. Preverovanie finančnou políciou nebolo prekážkou brániacou poskytnutiu príspevku, pretože podľa vyjadrenia riaditeľa Úradu finančnej polície z 10.februára 1997 (č.l. 7529) tak, ako už bolo na to poukázané v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu spoločnosti Centrogel s.r.o. bolo odporúčané pokračovať v projekte. Pokiaľ teda zmluva mala vzniknúť už za predchádzajúcej úpravy a táto sa mala použiť, nemožno inak ako jej vznikom až koncom roka 1997, ako o tom vypovedali svedkovia Z. a B., vysvetliť fakt, že záložná zmluva, ktorá bola uzavretá

až v novembri 1997 nevznikla už skôr, čo mala, ak základná zmluva mala existovať už v roku 1996, keďže záložná zmluva bola jednou z podmienok účinnosti zmluvy o poskytnutí finančného príspevku. V kolerácii s uvedeným je napokon zistenie, že obžalovaní Ing. E. 30. septembra 1997 (č.l. 6755) a Mgr. W. 20. októbra 1997 (č.l. 6760) opakovane žiadali obžalovaného Ing. D. o okamžité uzavretie zmluvy a následné poskytnutie prostriedkov. Uvedený postup je nelogický a vôbec by neprichádzal do úvahy ak mala existovať zmluva z 12. decembra 1996, pričom náznaky obhajoby o jej novácii nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní. Aj námietky obžalovaného Mgr. H. W., že zmluvu považoval za pravú a platnú nie sú z uvedených dôvodov opodstatnené. Čo sa týka obžalovaného Ing. V. D. treba uviesť, že to bol jeho nátlak v pozícii riaditeľa Úradu práce v závere roku 1997 na podriadených Z. a B. , aby parafovali zmluvu, ktorá údajne podľa interného oznámenia JUDr. V. J. mala byť 12. decembra 1996 vypracovaná na oddelení aktívnej politiky zamestnanosti, kde boli obaja svedkovia zaradení a svedkyňa B. mala v pracovnej náplni vypracovávanie uvedeného typu zmlúv, resp. dohôd.

Spoločnosť Centrogel s.r.o. Martin reprezentovaná obžalovanými Ing. E. a Mgr. W. ako konateľmi tejto spoločnosti konaním popísaným v bodoch 1/ a v súčinnosti s obžalovanými Ing. D. a JUDr. J., ktorá spočívala v konaní uvedenom v bode 2/ napadnutého rozsudku na základe antedatovanej zmluvy z 12. decembra 1996 získala neoprávnené výhody, pričom nesplnila (ani je právny nástupca Profigel s.r.o. Martin) svoj záväzok splatiť poskytnutý návratný príspevok podľa splátkového kalendára dohodnutého v zmluve.

Z týchto zistení a tiež z toho, že prevažná časť finančného príspevku poskytnutého na vytvorenie 111 spoločensky účelných pracovných miest mala byť použitá na sanovanie iných záväzkov spoločnosti Centrogel s.r.o. Martin však nemožno bez ďalšieho usudzovať na spáchanie trestného činu podvodu s vylúčením možnosti iného právneho posúdenia konania obžalovaných, menovite ako trestného činu porušovania záväzných pravidiel hospodárskeho styku podľa § 127 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ktoré sa uplatnilo v prípade obžalovaných Ing. D. a JUDr. J. v prvom rozsudku krajského súdu.

V zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. septembra 1996 vyslovené právne názory treba upresniť a aj korigovať.

O trestný čin podvodu všeobecne v prípade nesplnenia záväzku k vráteniu vecí určených podľa druhu, najmä peňazí v dohodnutej lehote pôjde vtedy, ak páchatel' v dobe poskytnutia pôžičky, úveru, či iného plnenia majúceho návratnú povahu (v danom prípade išlo o návratný finančný príspevok) konal v úmysle nevrátiť poskytnuté plnenie alebo konal aspoň s vedomím, že tak nebude môcť urobiť v dohodnutej lehote a tým uvádzal veriteľa do omylu, aby sa na úkor jeho majetku obohatil.

Z hľadiska naplnenia subjektívnej stránky trestného činu podvodu v prípadoch získania príspevku zo štátneho rozpočtu, prípadne rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie (o ktorý prípad v posudzovanej veci ide) nestačí len zistenie o vylákaní takého príspevku uvedením iného do omylu v otázke splnenia podmienok na jeho získanie (podvodný charakter konania postihnuteľný za splnenia ďalších podmienok od 1. septembra 1999 ako subvenčný podvod) ale predovšetkým musí byť preukázané, že páchatel' konal tak ako bolo spomenuté už vyššie, teda že buď nemal úmysel poskytnutý návratný príspevok vôbec vrátiť alebo v čase keď mu bol poskytnutý, resp. v čase uzavretia písomnej zmluvy o jeho poskytnutí bol

uzrozumený s tým, že poskytnutý príspevok nebude môcť vrátiť v stanovených lehotách, čo v posudzovanom prípade znamená podľa dohodnutého splátkového kalendára v zmluve a v jej dodatkoch.

Uzrozumenosť ako atribút nepriameho úmyslu (minimálne ktorý musí byť preukázaný pri trestnom čine podvodu, vyžadujúcim úmyselné zavinenie) vyjadruje aktívny vôľový vzťah páchatel'a k spôsobeniu následku relevantného pre trestné právo hmotné, čím sa rozumie vôľa, ktorá sa prejavila navonok, t.j. konaním páchatel'a. Na uzrozumenosť páchatel'a so vznikom následku treba usudzovať z toho, že páchatel' nepočítal so žiadnou konkrétnou okolnosťou, ktorá by mohla zabrániť následku.

V kontexte uvedeného odvolací súd v zrušujúcom uznesení z 27. septembra 1996 správne uviedol, že doplnenie dokazovania prostredníctvom právnej pomoci z Talianskej republiky v súvislosti s obhajobou obžalovaných Ing. E. a Mgr. W. o rokovaní o poskytnutí úveru prostredníctvom A. je nevyhnutné pre posúdenie subjektívnej stránky konania týchto obžalovaných. Stotožniť sa možno aj s tam uvedeným názorom, že ak v čase spáchania skutku rokovanie a prísľub poskytnutia zdrojov mohli obžalovaní považovať za reálny, absentuje subjektívna stránka vyžadovaná trestným činom podvodu. Nesprávny je však názor, že o trestný čin podvodu ide v každom prípade,

a to minimálne v rozsahu rozdielu prostriedkov, ktoré boli poskytnuté na základe antedatovanej zmluvy, a na ktoré bol nárok v zmysle právnej úpravy. O spôsobenie škody v uvedenom rozsahu trestným činom podvodu za naznačenej situácie by mohlo ísť len v prípade nenávratného príspevku.

Krajský súd riadiac sa v podstate vysloveným právnym názorom po vyhodnotení výsledkov doplneného dokazovania dospel k záverom o nereálnosti poskytnutia zahraničných úverov a o vedomosti obžalovaných o tejto situácii najmä s poukazom na to, že EFI BANCA SpA mala zámer poskytnúť úver priamo len B. na základe jej žiadosti a skutočnosti,

že približne od októbra 1997 žiadne konkrétne rokovania medzi spomenutou bankou a spoločnosťou Centrogel s.r.o. Martin neprebiehali.

Najmä uvedené skutočnosti ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku (strany 64,65 až 67) viedli prvostupňový súd k záveru o existencii podvodného úmyslu.

Pre taký záver je neprimeraná argumentácia, že hoci obžalovaní deklarovali záver vybudovať v regióne mesta Martin výrobnú-skladovú mraziarenský komplex, v skutočnosti nikdy žiadne reálne výsledky nedosiahli, hoci finančné prostriedky z úradu práce im boli poskytnuté. Predmetné dôvodenie prehliada a vôbec sa nevysporiada s obhajobou obžalovaných, že poskytnutý príspevok mal predstavovať iba jeden z viaczdrojových prvkov financovania a ani s tým, že obžalovaní sa preukázateľne snažili o získanie úveru viac ako 10 mil. dolárov práve zo zahraničných zdrojov. Okolnosť, že sa projekt nepodarilo realizovať a neboli naň získané potrebné finančné prostriedky nie je pádnym dôkazom o podvodnom úmysle.

Krajský súd nezmieňuje, že rokovania s A. pokračovali aj po tom, ako táto oznámila svoj zámer poskytnúť úver B. (10. marca 1997) a síce to, že obžalovaný

Ing. E. 13. júna 1997 oznamuje neúspešnosť rokovaní s označenou slovenskou bankou a uvádza rokovanie s novou ručiteľskou bankou (S.) ani to, že rokovanie o možnom použití iných ručiteľských nástrojov z Nemecka A. listom zo 16. októbra 1998 spolupracujúcemu talianskemu advokátovi Giamuzsimu neodmietla, ale považovala za potrebné ich preverenie a napokon aj jasné vyhlásenie A., že spolupráca a úverová ponuka definitívne zanikla až 2. júla 1999, teda viac ako rok a pol po vyplatení príspevku spoločnosti obžalovaných Ing. E. a Mgr. W..

Hoci zo strany zahraničnej banky išlo o ponuku úveru a nie o prísľub jeho poskytnutia, z hľadiska uvažovania o spáchaní trestného činu podvodu je podstatné, že v čase získania príspevku rokovania so zahraničnou bankou, ktorá mala poskytnúť úver a s tými, ktorí mali zaň ručiť boli v behu. Len v prípade, že by v tom čase proces rokovania o poskytnutí garancie pre A. O. a touto bankou o poskytnutí úveru bol definitívne ukončený s negatívnym výsledkom, by prichádzalo do úvahy splnenie minimálnej

požiadavky

na preukázanie úmyselného zavinenia vo forme nepriameho úmyslu (§ 4 písm. b/ Tr. zák. účinného v čase spáchania činu) spočívajúcej v uzročenosti obžalovaných so vznikom následku, teda škody na cudzom majetku uvedením poškodeného do omylu.

Na spáchanie trestného činu podvodu nemožno v rozhodovacej veci usudzovať ani v súvislosti s tým, že tá istá hnutelná vec bola predmetom zálohu pre viacerých veriteľov, prípadne z toho, že v dobe existencie záväzkového vzťahu malo dôjsť ku konaniu, ktoré by mohlo viesť k hoci aj čiastočnému zmareniu uspokojenia veriteľa.

Nemožnosť právneho posúdenia konania obžalovaných Ing. D. a JUDr. J. v bode 2/ napadnutého rozsudku ako pomoci k trestnému činu podvodu podľa § 10 ods. 1 písm. c/, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. je zjavná. Také právne posúdenie by prichádzalo do úvahy len vtedy, ak by išlo o nenávratný finančný príspevok. V prípade týchto obžalovaných je preukázané len to, že zadovážili nepravdivé podklady vytvorením antedatovanej zmluvy na preukázanie neoprávneného nároku spoločnosti Centrogel s.r.o. Uvedené konanie však nemožno posúdiť ako pomoc k trestnému činu podvodu podľa § 10 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. k § 250 Tr. zák., ako to uviedol odvolací súd v zrušujúcom uznesení z 27. septembra 2006, pretože hoci išlo o konanie podvodného charakteru (spočívajúce v získaní výhod, na ktoré už spoločnosť Centrogel s.r.o. nemala právny nárok), absentujú skutkové zistenia majúce oporu vo vykonanom dokazovaní, že obžalovaní Ing. D. a JUDr. J. disponovali vedomosťou, že spoločnosť Centrogel s.r.o. reprezentovaná konaním obžalovaných Ing. E. a Mgr. W. nebude môcť splniť zmluvný záväzok, t.j. vrátiť poskytnutý návratný príspevok v stanovenej dobe.

Za tohto stavu bolo potrebné uvažovať o inom právnom posúdení konania obžalovaných, zodpovedajúcom zákonnej úprave v dobe, kedy sa jednotliví obžalovaní dopustili protiprávneho konania.

Do úvahy prichádzala len kvalifikácia konania obžalovaných ako trestného činu porušovania záväzných pravidiel hospodárskeho styku podľa § 127 Tr. zák. (v znení účinnom do 1. januára 2006) ako to naznačoval už Najvyšší súd Slovenskej republiky v prípade obžalovaných Ing. D. a JUDr. J. v uznesení z 23. mája 2002, sp. zn. 5 Tz 6/02, ktorým na základe sťažnosti pre porušenie zákona (mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý bol v roku 2006 nahradený iným typom takého prostriedku - dovolaním) podanej generálnym prokurátorom Slovenskej republiky vyslovil, že právoplatným uznesením Krajského prokurátora v Žiline z 26. septembra 2001, sp. zn. 1 Kv 27/99, o zastavení trestného stíhania proti obvinenému Ing. X. B., bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 6 a § 172 ods. 1 písm. a/ Tr. por. v prospech uvedeného obvineného ako aj v prospech obvinených Ing. V. E., H. W., Ing. V. D. a JUDr. V. J. a ďalej postupoval tak, že napadnuté uznesenie zrušil a Krajskému prokurátorovi v Žiline prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Už viackrát citovanú vyhlášku č. 210/1994 Z.z. je potrebné považovať za všeobecný záväzný právny predpis v zmysle § 127 Tr. zák., pretože je normatívnym aktom spôsobilým byť prameňom práva, ktorý nadobudol platnosť vyhlásením v Zbierke zákonov a vyplývajú z nej niektoré záväzné pravidlá pre hospodárenie s finančnými prostriedkami poskytnutými z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie (v čase spáchania činu išlo o rozpočet fondu zamestnanosti), menovite tak ako je to vymedzené v ustanovení § 4 ods. 4 citovanej vyhlášky, teda len na určené účely. Zistené použitie neoprávnene zabezpečených výhod na iné, než stanovené účely, a to v značnom rozsahu nepochybne zo strany obžalovaných Ing. E. a Mgr. W. naplňa znaky trestného činu porušovania záväzných pravidiel hospodárskeho styku podľa § 127 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, ale rovnako tak aj konanie obžalovaných Ing. D. a JUDr. J., ktorí participovali na vzniku antedatovanej zmluvy z 12. decembra 1996, predstavujúcej prostriedok na získanie neoprávnených výhod.

V rámci rekodifikácie trestného práva hmotného s účinnosťou od 1. januára 2006 bola z Trestného zákona (zákon č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) skutková podstata trestného činu porušovania záväzných pravidiel hospodárskeho styku vypustená a pritom zistené konanie obžalovaných nemožno podriaďovať pod znaky inej skutkovej podstaty trestného činu, ktorý by bol miernejší v porovnaní s právnou kvalifikáciou podľa zákona účinného v čase spáchania činu.

Za tejto situácie bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák. o časovej pôsobnosti Trestného zákona a použiť retroaktivitu v prospech obžalovaných (nepripustná je len retroaktivita zákona v neprospech páchatel'a), teda neskorší zákon, v danom prípade Trestný zákon č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, účinný od 1. januára 2006 podľa ktorého zistené konanie obžalovaných nie je trestným činom.

Na tomto základe Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 258 ods. 1 písm. b/, d/ Tr. por. (pretože krajský súd sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a tak uznaním viny obžalovaných porušil Trestný zákon v ich neprospech) zrušil napadnutý rozsudok u obžalovaných Ing. V. E., Mgr. H. W. a Ing. V. D. v celom rozsahu. V rovnakom rozsahu ho zrušil odvolací súd aplikujúc obligatórne (povinné) ustanovenie § 261 Tr. por. aj u obžalovaného JUDr. V. J., pretože mu spoločne prospieva dôvod, pre ktorý došlo k zrušeniu prvostupňového rozsudku u obžalovaných, ktorí proti nemu podali odvolanie a napokon odvolací súd vo veci sám rozhodol podľa § 259 ods. 3 Tr. por. tak, že všetkých štyroch obžalovaných oslobodil spod obžaloby podľa § 226 písm. b/ Tr. por. (v znení účinnom do 1. januára 2006), teda z dôvodu, že skutky obžalovaných nie sú trestným činom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.